

Tervise
Arengu
Instituut

Jõgevamaa

Ravitud või surmaga lõppenud
vigastusjuhtude ülevaade

Ülevaade võtab kokku vigastuste andmed, mis on ühtsetel alustel arvatud ja Eesti keskmisega võrreldavad.

Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

Väljaandja: Tervise Arengu Instituut

Kujundaja: Disainikorp OÜ

Väljaande kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele:

Ravitud või surmaga lõppenud vigastusjuhtude ülevaade – Jõgevamaa.

Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2023.

Materjal on valminud Norra toetusest 2014-2021 rahastatud projektist „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“

RAVIKULUD 2021. AASTAL

102 100€

20-29a

54 811€

7-19a

4 728€

3-6a

6 696€

0-2a

370 844€

75+ a

3 601
vigastusjuhtu

ravikulu
1,2 miljonit€

375 008€

30-64a

255 866€

65-74a

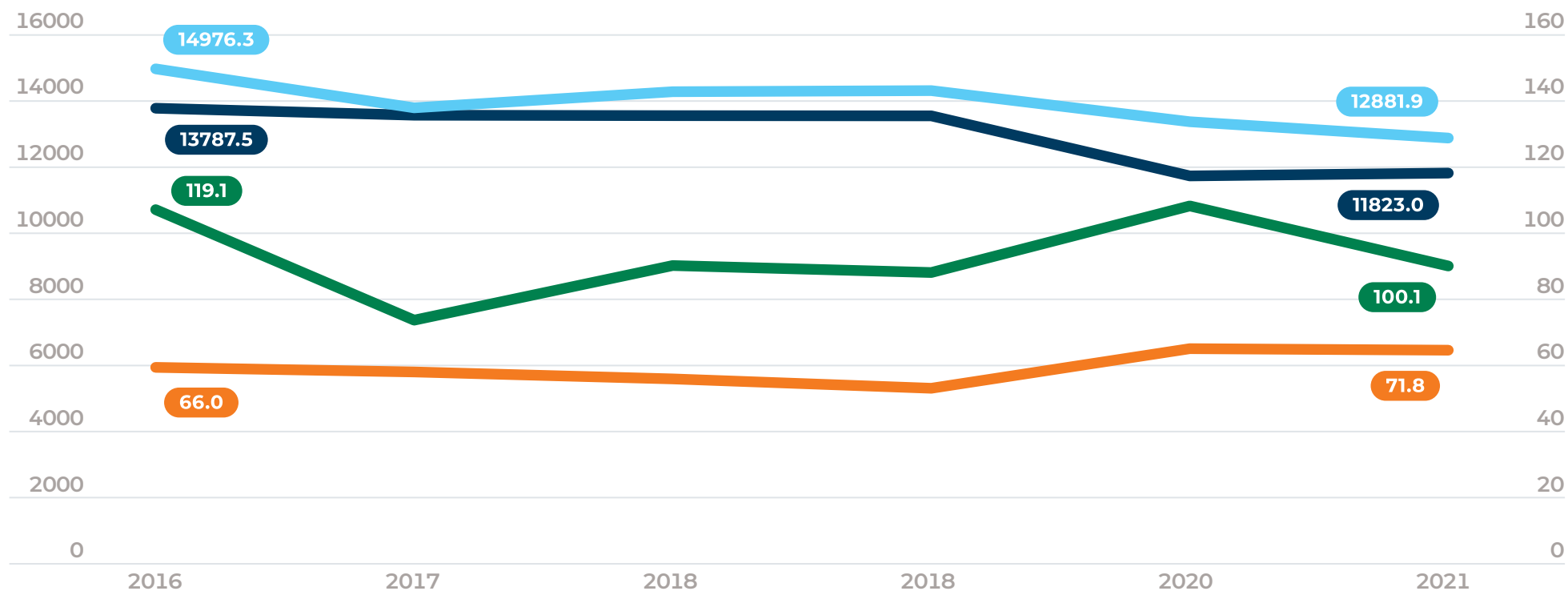

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD

- Jõgevamaa paistab teiste maakondade hulgast silma Eesti keskmisest madalama vigastussurmade suhtarvuga.
- Teiste piirkondadega võrreldes jõudis ravile sagedamini treppidelt, astmetelt, lumel ja jääl kukkumisi, samuti naha/kehaava kaudu kehasse sisenenud võõrkeha tõttu tekkinud vigastusi, vigastusi seadmete, tööriistadega ja suletust, purustusi, muljumisi esemete vahele jäämise tõttu.

Vigastusjuhud ja -surmad 100 000 elaniku kohta

- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Jõgevamaal
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Jõgevamaal (kokku)

25%
teised põhjused

3%
sõidukiõnnetus

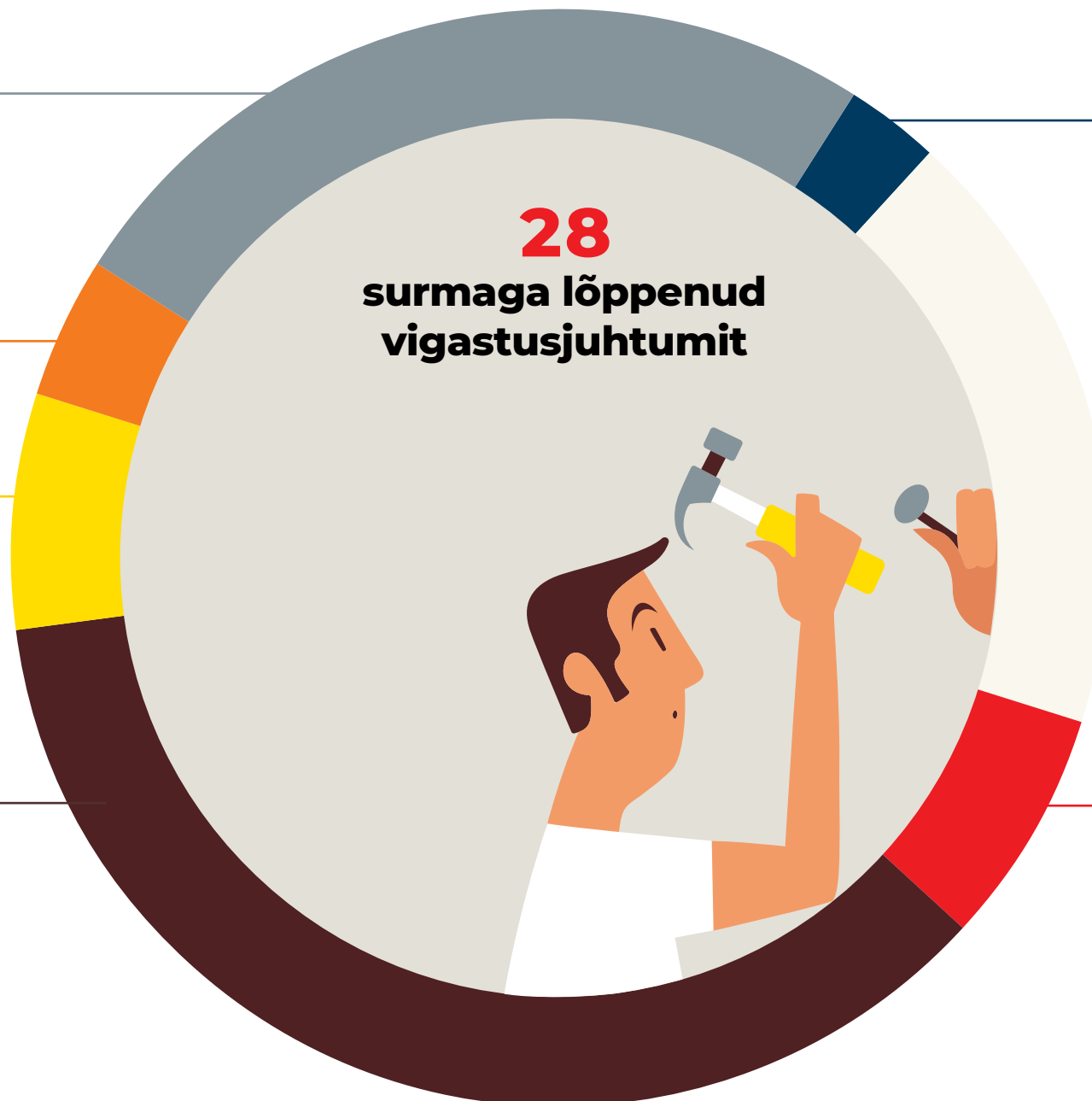
4%
ebaselge tahtlus

7%
rünne

18%
kukkumine

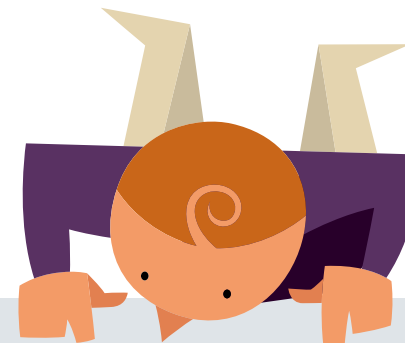
36%
tahtlik enesevigastus

7%
juhuslik mürgistus

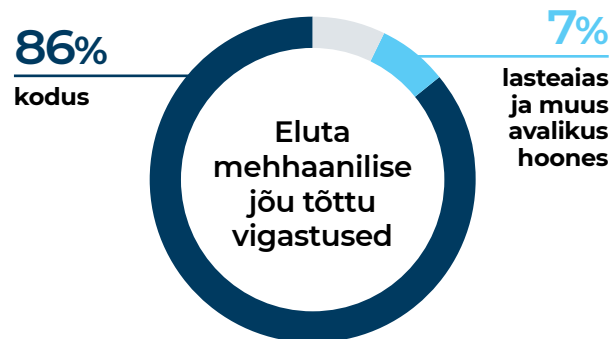
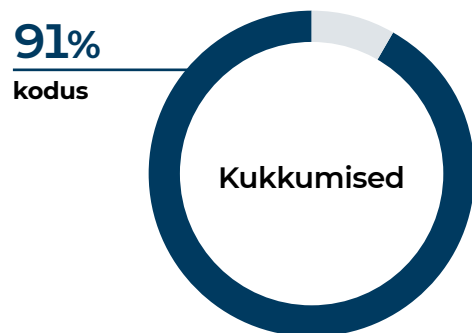

VIGASTUSED 0-2-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

2,4% Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Muu juhuslik kukkumine

20 23%

Muu/täpsustamata teguri juhuslik toime

14 16%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

12 14%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

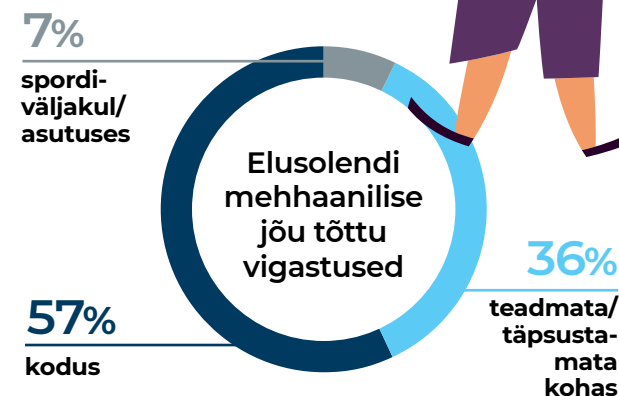
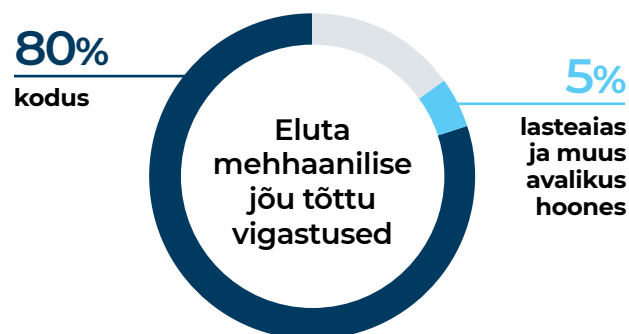
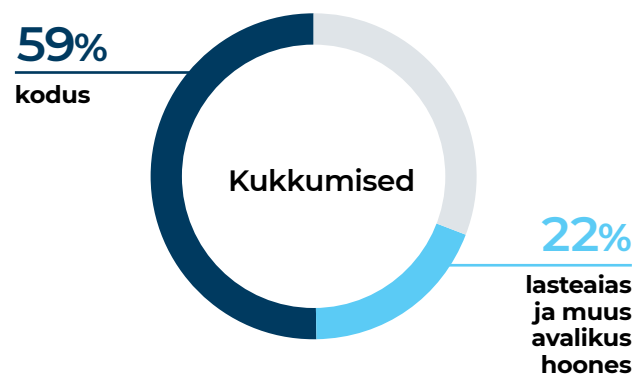
10 11%

VIGASTUSED 3-6-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.

3,4% Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

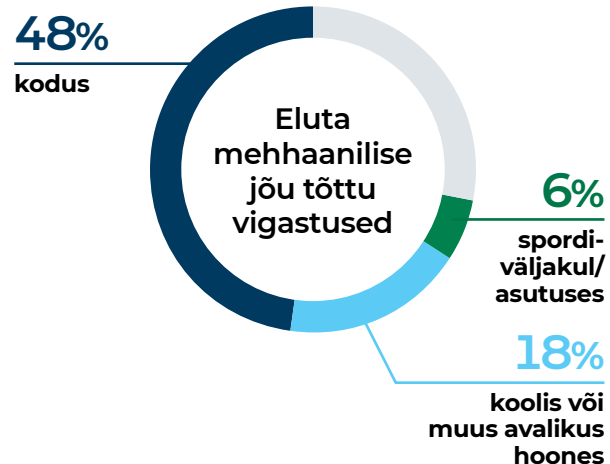
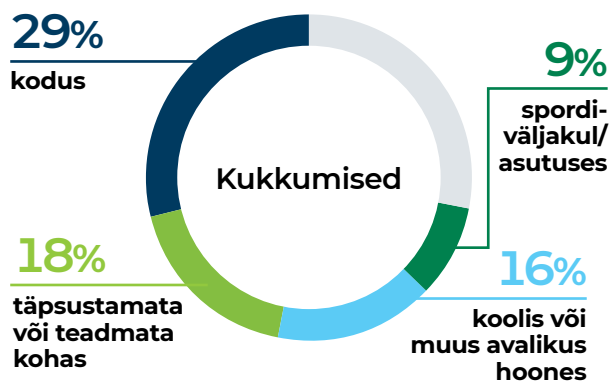
Muu juhuslik kukkumine	32	26%
Löök vastu esemeid või nendega	23	19%
Libisemine/komistamine samal tasapinnal	14	11%
Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	10	8%

VIGASTUSED 7-19-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

21,4%

Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Löök vastu esemeid või nendega

104 18%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

94 16%

Muu juhuslik kukkumine

67 11%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

39 7%

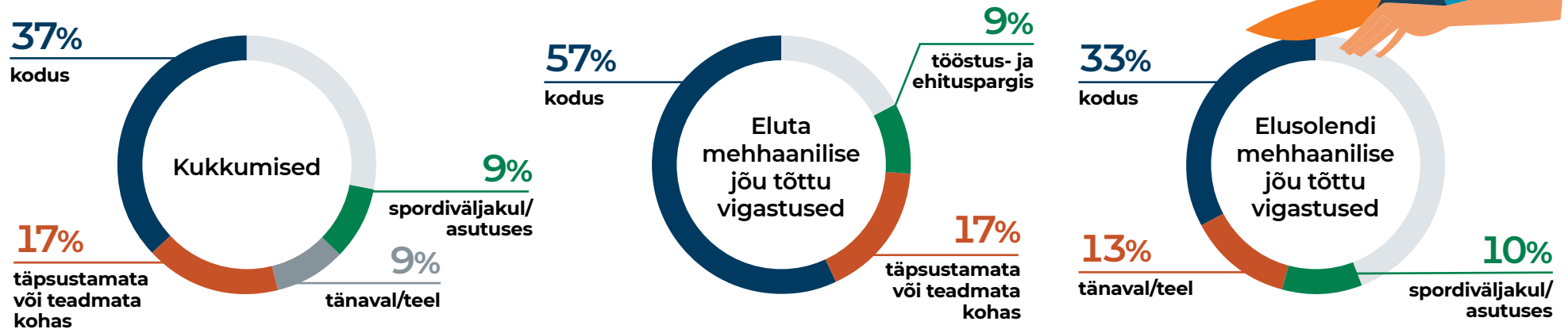

VIGASTUSED 20-29-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

13,4% Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

79 14%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

67 12%

Löök vastu esemeid või nendega

63 11%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

47 9%

VIGASTUSED 30-64-AASTASED

- Sagedasemad vigastusjuhtumid seotud erinevat tüüpi kukkumistega – nii samal tasapinnal libisemise ja komistamisega kui kukkumist treppidelt, astmetelt või muudelt erineva kõrgusega pindadelt.

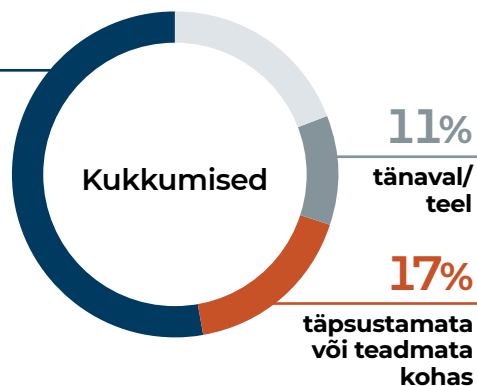

44,4%

Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

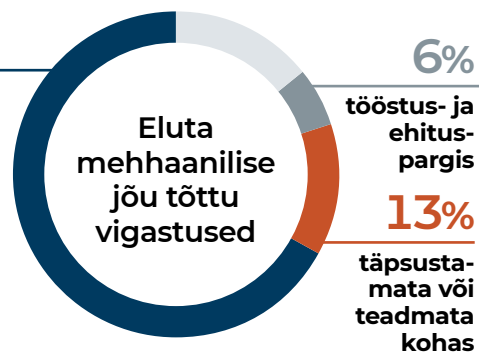
53%

kodus

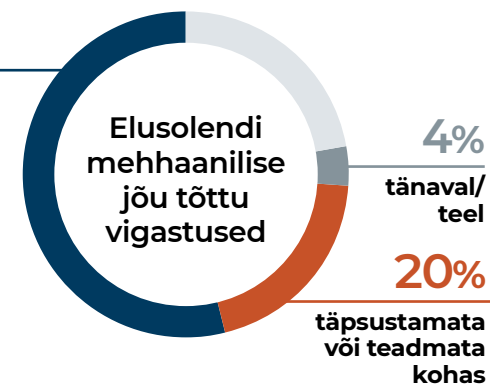
67%

kodus

54%

mujal täpsustatud kohas

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

269 17%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

236 15%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

142 9%

Löök vastu esemeid või nendega

123 8%

VIGASTUSED 65-74-AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

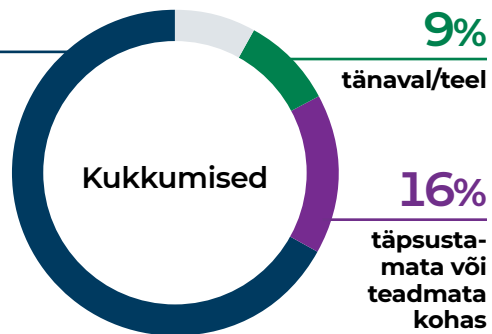

8,4%

Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

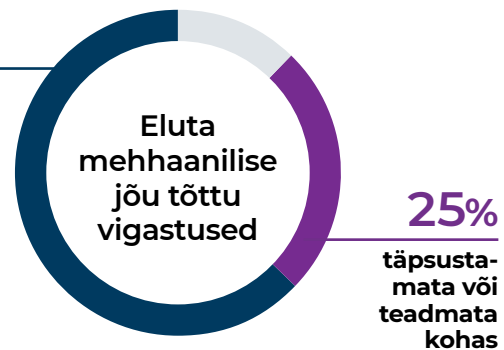
67%

kodus

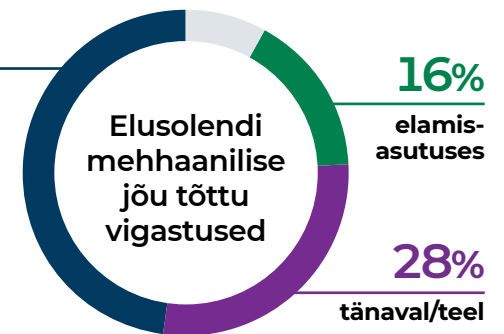
63%

kodus

48%

kodus

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

81 27%

Kukkumine jää või lume tõttu

30 10%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

28 9%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

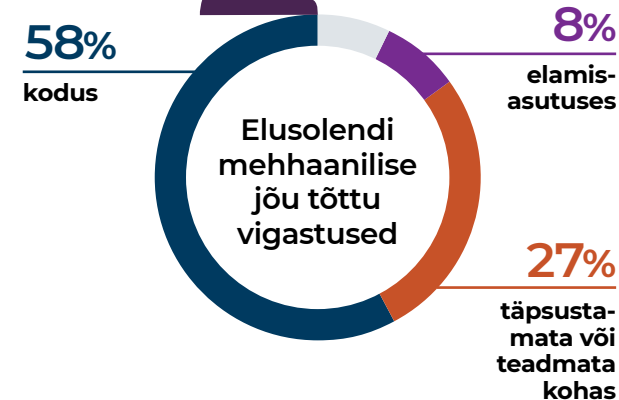
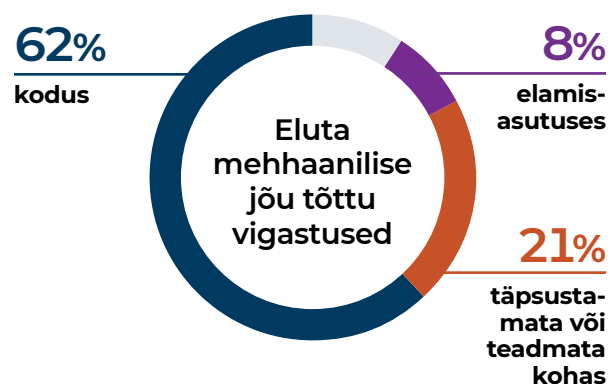
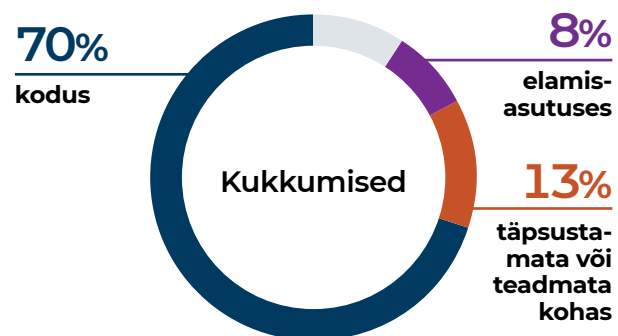
26 9%

VIGASTUSED 75+ -AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukumisega.

9,8% Kõikidest Jõgevamaa vigastusjuhtudest

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

153 **43%**

Muu juhuslik kukumine

44 **12%**

Kukkumine jää või lume tõttu

21 **6%**

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

21 **6%**

VIGASTUSTE KAITSE- JA RISKITEGURID

Vigastuste riskitegurid

- kõrge impulsiivsus
- madal enesejuhtimise oskus
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- kogematus tööriistade, aparaatide käsitlemisel
- stressisituatsioonid ja ülepingutused
- madal teadlikkus ohutusnõuetest või nende eiramine (tööriistad, masinad, seadmed)
- töötamine kõrgema riskiga tegevusaladel
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- majanduslik toimetulek
- lapsevanema järelvalve puudumine
- lapsevanemate teadlikkuse ja hoiakute puudumine
- lapse või vanema tervislik seisund
- sotsiaalmajanduslik taust
- aastaaeg ja kellaaeg
- kõrgem vanus
- eelnenud kukkumised
- kroonilised haigused
- kõnnaku- ja tasakaaluprobleemid
- ravimite tarvitamine (nii konkreetsete ravimite toime kui ka ravimite hulgikasutus)
- keskkond

Vigastuste ennetusmeetmed

- teadlikkuse tõstmine
- hoiakute muutmine
- oskuste arendamine
- väliskeskonna ohutus ja turvalisus (teede, hoonete korrashoid; tööstus- või ehitusala, veekogude, ohtlike objektidele ligipääs jms)
- ohutud ja turvalist käitumist suunavad regulatsioonid (seadused, piirangud, maksud, ohutusnõuded toodetele ja teenustele jms)
- riskikäitumise vähendamine
- kontrollnimekirjad koduohutuse või tervisliku seisundi hindamiseks
- infomaterjalid
- tehnilised abivahendid (pliidi alarm, käsitoed, liikumisandur)
- vigastusriskide teadmine ja märkamine
- regulaarne toitumine ja liikumine
- vanemlike oskuste programmid
- ohutusalane juhendamine
- vigastuste oskuslik reageerimine ja ravi

VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD JÕGEVAMAAL - POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES

○ Piirkonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
VIGASTUSJUHUD						
Ravitud tahtlik enesevigastus	23	82.2		205.5	133.6	35.1
Ravitud ründe tagajärg	62	221.6		341.9	213.8	128.1
Ravitud ebaselge/teadmata tahtlusega vigastus	89	318.1		473.2	292.7	213.2
Ravitud õnnetusjuhtum, sh ..	3427	12248.9		13182.0	11010.0	10284.1
LIIKLUS						
.. sõidukiõnnetuses vigastatud jalgrattur	90	321.7		401.8	275.4	192.9
.. teised sõidukiõnnetuses viga saanud	88	314.5		399.6	291.1	173.5
KUKKUMINE						
.. libisemine/komistamine samal tasapinnal	700	2502.0		2903.8	2509.8	2062.0
.. kukkumine jää või lume tõttu	188	672.0		775.0	544.6	348.5
.. kukkumine trepil(t), redelil(t) jms	288	1029.4		1099.1	806.6	649.7
.. muu juhuslik kukkumine	306	1093.7		1679.1	1253.0	819.0
MEHHAANILINE JÕUD						
.. löök vastu esemeid või nendega	348	1243.8		1755.0	1347.3	924.3
.. naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	395	1411.8		1546.3	878.7	664.6
.. terav klaas, nuga, mõök, pistoda	100	357.4		526.5	358.1	323.0
.. purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel	146	521.8		529.5	328.4	227.3
.. tööriista või seadmega kokkupuude	136	486.1		600.7	309.9	192.0
.. muu eluta mehhaanilise jõu toime	148	529.0		1023.1	439.2	334.9

LOE TÄPSEMAT INFOT ANDMETE KOHTA :
www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
ELUSOLENDI JÕUD						
.. teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms	72	257.3		340.9	271.9	149.6
.. koerahammustus või -löök	43	153.7		194.7	117.4	82.2
.. teise imetaja, roomaja või mittemürgise putuka hammustus, löök või nõelamine	81	289.5		516.7	303.1	133.1
.. muu/täpsustamata elusolendi jõu toime	14	50.0		86.2	60.6	22.0
MUU PÕHJUS						
.. kokkupuude mürgise looma/taimega	56	200.2		315.9	101.4	52.3
.. ülepingutus, reisimine, puudusseisund	113	403.9		631.7	420.6	192.3
.. muu/täpsustamata teguri juhuslik toime	115	411.0		584.1	393.0	327.8
SURMA PÕHJUS						
Surm õnnetuse, mürgistuse, trauma tõttu, sh..	28	100.1		148.1	71.8	46.8
.. sõidukiõnnetus	1	3.6		12.4	5.4	0.0
.. kukkumine	5	17.9		37.7	13.4	4.4
.. juhuslik mürgistus	2	7.1		32.4	14.4	0.0
.. tahtlik enesevigastus	10	35.7		37.3	14.0	1.7
.. rünne	2	7.1		7.1	2.0	0.0
.. ebaselge tahtlusega vigastus	1	3.6		11.6	3.1	0.0
.. muu õnnetus, mürgistus, trauma	7	25.0		50.3	19.6	11.7

Tervise
Arengu
Instituut

